

KURATORIUM
OŚWIATY
w Katowicach

„Sześciolatek w szkole”

www.kuratorium.katowice.pl

www.6latek.pl

KURATORIUM
OŚWIATY
w Katowicach

Ustawa z dnia 27 stycznia 2012 r. zmieniająca
ustawę o zmianie ustawy o systemie oświaty

oraz

o zmianie niektórych innych ustaw

Dz.U. z dnia 16 lutego 2012 r. poz. 176

1. Obowiązek szkolny dla dzieci 6-letnich odracza się w czasie o 2 lata (do 1 września 2014 r.).
2. Do tego czasu zachowuje się prawo rodziców do wnioskowania o przyjęcie dziecka 6-letniego do klasy I szkoły podstawowej.
3. Dzieci, które w wieku 6-lat nie rozpoczną nauki w szkole kontynuują przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym lub innej formie wychowania przedszkolnego.
4. W ramach zajęć wychowania przedszkolnego nauczyciel rozwija wiedzę i umiejętności dziecka 6-letniego, uwzględniając jego potrzeby rozwojowe.
5. W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wychowaniem przedszkolnym może być objęte dziecko w wieku powyżej 6 lat, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 10 lat.

KURATORIUM
OŚWIATY
w Katowicach

Dziecko sześćoletnie od 1 września 2012 r. /2013/

**kontynuuje
przygotowanie przedszkolne**

lub

**na wniosek rodziców zostaje
objęte obowiązkiem szkolnym**

jest przedszkolakiem

lub

jest uczniem

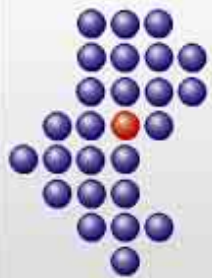
(w przedszkolu, oddziale przedszkolnym
w szkole podstawowej lub innej formie
wychowania przedszkolnego)

Co robi sześciolatek w przedszkolu?

W ramach zajęć wychowania przedszkolnego nauczyciel rozwija wiedzę i umiejętności dziecka 6-letniego, uwzględniając jego potrzeby rozwojowe.

KURATORIUM
OŚWIATY
w Katowicach

Przedszkole czy szkoła?

Przedszkole:

- rozwijanie zdolności
- wczesna diagnoza i wsparcie
- wyrównywanie szans
- współpraca z rodzicami
- uspołecznienie

Szkoła podstawowa:

- rozwijanie umiejętności
- wyposażanie w wiedzę
- rozbudzanie zainteresowań
- indywidualizacja, zwiększanie szans
- dobra opieka
- wsparcie wychowawcze

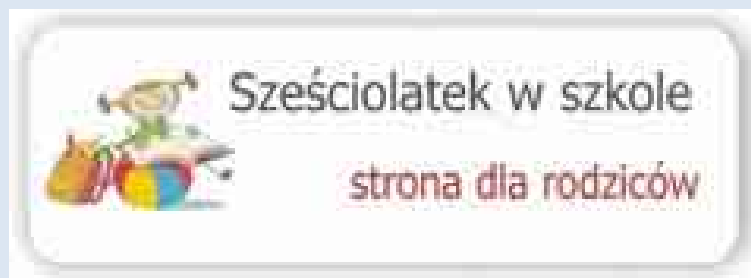

Sześciolatek w przedszkolu **przygotowuje się** do nauki czytania, pisania i edukacji matematycznej – sześciolatek w szkole **uczy się** czytania, pisania i matematyki.

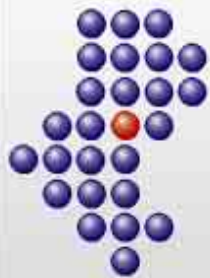
www.ore.edu.pl

Niezależnie od tego, gdzie sześciolatek nabywa powyższe umiejętności, zalecaną formą zajęć w tym okresie są zabawy, gry i sytuacje zadaniowe.

Minister Edukacji Narodowej Pani Krystyna Szumilas:

„Sześćoletnie dziecko zarówno w szkole jak i w przedszkolu pozostaje tym samym dzieckiem, ale w szkole ma szansę pójść o krok dalej...”

KURATORIUM
OŚWIATY
w Katowicach

Inicjatywy Kuratorium Oświaty:

Kampania „Przyjaciele sześciolatka”:

- konferencje „Sześciolatek w szkole” (Katowice, Sosnowiec, Bielsko-Biała, Częstochowa, Gliwice, Rybnik, Bytom)
- spotkania z rodzicami, nauczycielami i przedstawicielami JST
- udział w *Dniach otwartych* organizowanych przez szkoły,
- organizacja etapu wojewódzkiego konkursu MEN „Mam 6 lat”
- gromadzenie informacji (badania ankietowe) i zbieranie danych liczbowych,
- strona internetowa dla rodziców i nauczycieli www.6latek.pl
- upowszechnianie „dobrych praktyk”,
- film promocyjny.

KURATORIUM
OŚWIATY
w Katowicach

Strona internetowa dla rodziców i nauczycieli

www.6latek.pl

Sześciolatek w szkole

Kuratorium Oświaty w Katowicach

Szukaj

Kategorie

- [Aktualności](#)
- [Informacje](#)
- [Opinie i dobre praktyki](#)

Przedszkola czy szkoła?

Najmłodsze dzieci w reformie

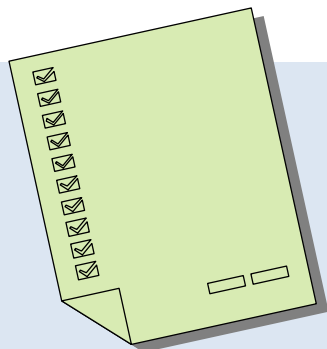
Porównanie opieki i kształcenia w starszych przedszkolach podmiotowych w Tychach z innymi miastami w Polsce – rok szkolny 2010/2011

Miasto	Opieka	Kształcenie
Tychy	~1000	~1500
Wrocław	~1000	~1500
Warszawa	~1000	~1500
Katowice	~1000	~1500

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

KURATORIUM
OŚWIATY
w Katowicach

***Wyniki badań ankietowych prowadzonych przez
Kuratorium Oświaty w Katowicach w kwietniu 2012 r.
w zakresie badania opinii dyrektorów przedszkoli, szkół
i rodziców dotyczących edukacji szkolnej dziecka
sześćoletniego.***

Kuratorium Oświaty w Katowicach w kwietniu 2012 r. z wykorzystaniem platformy e-dyrektor przeprowadziło na populacji 24 640 respondentów: 982 dyrektorów szkół podstawowych (95% ogółu), 995 dyrektorów przedszkoli (73% ogółu) oraz 22683 rodziców dzieci sześciolletnich (58% ogółu), badania ankietowe dotyczące zebrania opinii o wcześniejszej edukacji szkolnej dzieci i współpracy podejmowanej przez szkołę i przedszkole w obszarze obniżania wieku realizacji obowiązku szkolnego do 6 roku życia.

Argumenty przemawiające „za” postaniem dziecka do szkoły, to:

- opinie innych rodziców mających dzieci w klasie pierwszej (39%),
- organizacja pracy szkoły (37%),
- przedstawione w przedszkolu wyniki diagnozy przedszkolnej, określającej gotowość dziecka do podjęcia nauki w szkole (34%).

Na dalszych miejscach znalazły się:

- baza szkoły (25%),
- wcześniejsze doświadczenia z edukacją swoich dzieci (22%)
- wizyta w szkole (17%).

Ocena rodziców dotycząca stopnia przygotowania szkoły do przyjęcia sześciolatków w trzystopniowej skali przedstawia się następująco:

- 40% badanych przygotowanie szkoły uznaje za „bardzo dobre” lub „wystarczające”,
- za „niewystarczające” – 41%.

Należy zaznaczyć, że na to pytanie nie udzieliło odpowiedzi 19% rodziców.

Jak rodzice rozumieją „*bardzo dobre*”
lub „*wystarczające*” przygotowanie szkoły
do przyjęcia sześciolatka w poczet uczniów?

➡ Najwyżej i jednocześnie równoważnie oceniono: **realizowanie przez nauczyciela programu edukacji wczesnoszkolnej zgodnie z potrzebami dziecka oraz wyposażenie w pomoce dydaktyczne i zorganizowanie w szkole miejsca do zabawy** (po 46% odpowiedzi).

➡ Równie wysoko oceniono **respektowanie rekomendowanej liczebności klas I-III** (nie więcej niż 26) – 43%, **tworzenie klas składających się z samych dzieci sześciolatków** - 42% oraz **wydzielenie osobnego segmentu dla edukacji wczesnoszkolnej** – 41% odpowiedzi.

➡ Powyżej 35% badanych jest zdania, że „bardzo dobre” lub „wystarczające” przygotowanie szkoły do przyjęcia sześciolatków do klasy pierwszej, to także: **dostosowanie do potrzeb rodziców pracy świetlicy szkolnej; godziny, w jakich odbywają się lekcje w klasach I-III, indywidualne podejście do uczniów oraz oferta zajęć rozwijających zainteresowania dzieci.**

- ➔ 34% za ważne uznaje dostosowanie do potrzeb dzieci **sanitariatów i szatni**
- ➔ 32% oczekuje w szkole placu zabaw
- ➔ 19% zadowolona wydzielenie w szkole **odrębnej świetlicy** dla dzieci z klas I-III
- ➔ najmniej oczekiwanym rozwiązaniem jest zapewnienie dzieciom **opieki w czasie wakacji** – 11% badanych.

➔ Zdecydowanie negatywnie rodzice oceniają tworzenie klas składających się z dzieci sześciolletnich i siedmioletnich.

Czy mają zatem, wystarczającą wiedzę na temat różnic w rozwoju indywidualnym dzieci w tym wieku?

W badaniu zapytano także o opinie rodziców na temat **sposobu docierania do nich z informacją**, dotyczącą możliwości wcześniejszego posłania dziecka do szkoły.

➔ Zdaniem ankietowanych, **funkcję informacyjną** ma tu do spełnienia przede wszystkim **przedszkole – 65%**, **szkołę wskazało 33%** respondentów.

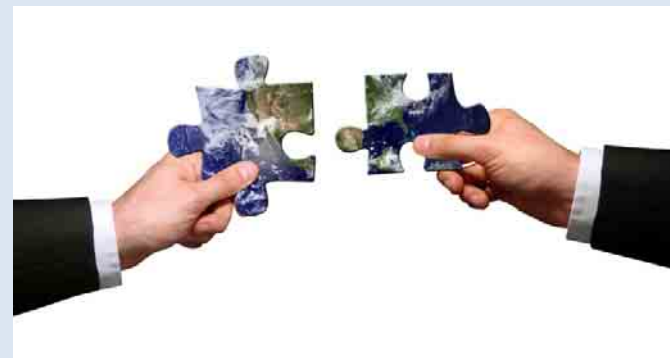
➔ Pozostałe propozycje zawarte w ankiecie tj.: **media, prasa i lokalne władze nie przekroczyły 7%**.

KURATORIUM
OŚWIATY
w Katowicach

Współpraca przedszkola i szkoły w zakresie wdrażania procesu obniżania wieku realizacji obowiązku szkolnego

Bardzo zbliżone są wyniki ankiet dla dyrektorów przedszkoli i szkół w zakresie najczęściej stosowanych form współpracy.

Najwyżej oceniono:

- ➔ promocję oferty szkoły w zakresie możliwości przyjęcia dziecka sześciolatniego do klasy pierwszej (69% dyrektorzy szkół i 64% dyrektorzy przedszkoli),
- ➔ „dni otwarte” na terenie szkoły oraz inne imprezy dla **dzieci sześciolatków** pod opieką wychowawców przedszkola (odpowiednio: 66% i 63%),
- ➔ „dni otwarte” organizowane w szkole dla **rodziców** przyszłych uczniów (61% i 60%).

- ➔ Najwyżej obie grupy respondentów oceniają skuteczność „dni otwartych” na terenie szkoły dla rodziców przyszłych uczniów oraz promocję oferty szkoły. Najniżej – wspólną kampanię informacyjną w środowisku lokalnym (odpowiednio 41% dyrektorów szkół i 43% dyrektorów przedszkoli).
- ➔ Wśród badanych rodziców „wizytę w szkole”, jako argument „za” posłaniem swojego sześciolatniego dziecka do klasy pierwszej, wybrało 17%. Jednak zapoznanie z jej organizacją i bazą już odpowiednio 37% i 25%. Potwierdza to opinie dyrektorów, że różne formy „dni otwartych” są skuteczną metodą promocji i mogą pomóc w podjęciu decyzji „za” wcześniejszym posyłaniem dziecka do szkoły.

- ➔ Ważnym elementem wprowadzania procesu obniżania wieku realizacji obowiązku szkolnego jest **promocja dobrych praktyk**.
- ➔ Dla co drugiego badanego **znaczenie mają opinie innych rodziców**, mających dzieci w klasie pierwszej.
- ➔ Uzasadnione, zatem jest założenie przez różne podmioty, w tym Kuratorium Oświaty w Katowicach, stron internetowych dla rodziców o tej tematyce (www.6latek.pl).

- Informacje z wyników ankiet skierowanych do rodziców w zakresie oceny, która szkoła jest gotowa na przyjęcie sześciolatniego ucznia pokrywają się z udzielonymi w ankiecie odpowiedziami dyrektorów szkół, zapytanych o stopień zadowolenia z podjętej decyzji rodziców sześciolatkich uczniów już uczęszczających do szkoły. Na pytanie **„Co zdaniem dyrektora szkoły wpłynęło na wysoki stopień zadowolenia rodziców z podjętej decyzji?”** najwyżej oceniono dostosowanie do potrzeb dziecka program nauczania, tempo pracy z dziećmi i rozpoznanie ich potrzeb, zapewnienie opieki świetlicowej oraz aklimatyzacja dziecka w nowym środowisku. Ważna jest także liczebność klasy i oferta zajęć dodatkowych oraz zapewnienie w szkole wsparcia specjalistycznego.

➔ W 90% szkół mających uczniów 6-letnich w klasie pierwszej monitoruje się stopień zadowolenia rodziców z decyzji o wcześniejszym posłaniu dziecka do szkoły.

➔ 68% ankietowanych uważa na tej podstawie, że **oczekiwania rodziców i dzieci wobec szkoły, zostały w wysokim stopniu spełnione**. Przeciwnego zdania jest zaledwie 0,3 % respondentów.

Podsumowanie, rekomendacje:

Po trzech latach wdrażania obniżania wieku realizacji obowiązku szkolnego

świadomość podmiotów biorących udział w procesie jest znaczna.

Sprecyzowane są oczekiwania wobec szkół i przedszkoli w tym zakresie. Jak wskazują informacje z ankiet, ocena tych oczekiwań wśród dyrektorów przedszkoli i szkół oraz rodziców jest w wysokim stopniu zgodna.

- Ważnym elementem promocji obniżania wieku realizacji obowiązku szkolnego jest **upowszechnianie dobrych praktyk**, także w zakresie **pokazywanie bazy szkół**.

- Posługując się danymi w zakresie wykorzystania programu rządowego „Radosna szkoła” (miejsca zabaw powstały w 1097 szkołach 87% uprawnionych, a place zabaw w 199 – 16, 5% ogółu) baza szkół się zmienia i jest coraz lepsza.

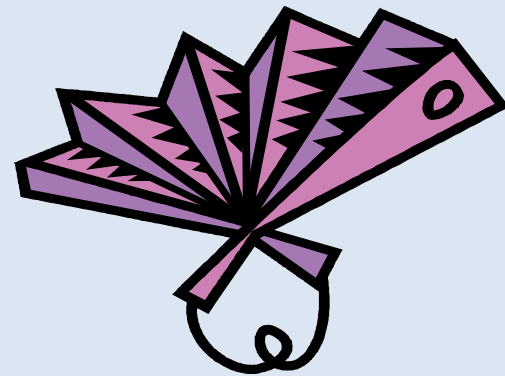

- Uzasadnione w świetle wyników badań są starania Śląskiego Kuratora Oświaty w zakresie proponowania samorządom, szkołom i przedszkolom szerokiej możliwości promocji obniżania wieku realizacji obowiązku szkolnego, np.: wykorzystanie spotu promocyjnego, strony internetowej www.6latek.pl, udział w konferencjach, spotkaniach i inne działania w ramach kampanii „Przyjaciele sześciolatka”, w tym nagradzanie honorowym tytułem „Przyjaciół sześciolatka” najbardziej aktywnych samorządów, czy wojewódzka uroczystość pasowania na ucznia „Uczeń pierwsza klasa”, organizowana od września 2011 r. na początku roku szkolnego.

- Pedagogizacja rodziców i docieranie z informacją na temat skutecznych metod pracy w zróżnicowanym zespole klasowym wydaje się być w świetle badań niewystarczająca.
- Zasadne zatem jest skierowanie do nauczycieli szerszej oferty szkoleniowej w tym zakresie.

- Ważne wydaje się być także zachęcenie dyrektorów szkół i przedszkoli do prowadzenia podobnych badań wśród rodziców i dzieci oraz wykorzystywania ich wyników w praktyce po to, by minimalizować niepokoje związane z rozpoczynaniem przez sześciolatka edukacji szkolnej.

*„Spokojna odpowiedź przepędza gniew”
(przysłowie chińskie)*

KURATORIUM
OŚWIATY
w Katowicach

Dziękuję za uwagę
www.kuratorium.katowice.pl
www.6latek.pl